

Ад мяха пайшлі потым і мадэрныя сумкі, і бавулы, і розныя ахіналы. Пастухоў і вандроўнікаў *мех* ратаваў ад дажджу, ад морасі, ад пылу. Капюшоны ўсіх фасонаў — унукі *мяха*, а торбачкі — як бы дачушкі.

З маленства гучыць мне весялінка: „*Ажаніўся мяшок, узяў торбачку, туды-сюды павярнуў — цмок у мордачку!*“

Ад *мяха* — *мяшэчнікі*, тыя бедалагі, якіх голад крываваых рэвалюцыяў і войнаў гнаў па сьвеце. Пасьля вайны ўдовы — прыгоньніцы калгасаў — на сваіх плячах неслі першыя мірныя ўраджай у *мяхах*. *Мех* быў адзінкай вымярэння — *мех мукі, мех жыта, мех бульбы...*

Падчас паўстанняў, барацьбы беларусаў за волю *мяхі*, насыпаных пяском, былі надзейнымі сьценамі змагароў.

Адказная і шанавітая, так бы мовіць, пасада *механошы*, валачоўнікаў і скамарохаў.

У паэтаў „*мех*“ гукае рыфму на „сьнег“ і „сьмех“. Пра недакладную многасць кажуць — „*мех з торбачкай*“, пра марныя намаганьні — „*чубяцца за мех, а ў мяху — сьмех*“. Ён — нясумны мэтад кайнасыці: „*Грэх — у мех, а сам — наверх*“.

Завязаны пад самае горла *мех* нагадвае сноп. Не такая і далёкая радня — абодвум зярняты дарагія.

Меч

Сяржук Сокалаў-Воюш

Меч — адзін з элементаў нашага нацыянальнага гербу „Пагоня“ і знак вялікакняжскай улады ў Вялікім Княстве Літоўскім. Выявы *мяча* часта сустракаюцца на гербах беларускае шляхты.

На адным з праектаў гербу бальшавіцкай дзяржавы таксама быў *меч*, які быццам бы Ленін загадаў прыбраць, каб паказаць міралюбны характар бальшавікоў, маўляў — „*перакуём мячы на аралы*“. Скасаваны так званым правадыром *меч* ім жа самім і быў укладзены ў рукі ЧК, пасьля чаго гэтую зброю пачалі называць *карным мячом рэвалюцыі*. 70 гадоў ён лютаваў у Беларусі паводле прынцыпу „*Мой меч — твая галава з плеч*“.

Скрыжаваць мячы. Падняць меч. Прыісьці зь мячом. Дамоклаў меч.

Мечнік — службовая асоба і ганаровае званьне ў Вялікім Княстве, а таксама ваяр зь мячом і зброянік, які вырабляў гэты тып узбраеньня.

Меч, мечпадобны, мячовы, мечаваты.

Вобраз *мяча* — адзін з асноўных атрыбутаў вуснае народнае творчасці. „Я ж тых маскалёў мячом пасяку“ — сьпяваюць сьвяточнымі зімовымі вечарамі калядоўшчыкі.

Мечыслаў — беларускае імя, у якім чуецца: *мечаны* славай альбо ўслаўлены мячом.

„*Біце ў сэрцы іх — біце мячамі, не давайце чужынцамі быць!*“ — напісаў у вечна надзённым вершы „Пагоня“ Максім Багдановіч.

Міліцыя

Рыгор Барадулін

Міліцыя — з лаціны, дзе *militia* — войска.

Хадзіў анэkdот — навічку-*міліцыянту* заданьне: прыдрацца, прычапіцца